# BELGIJOS KARALYSTĖS, BULGARIJOS RESPUBLIKOS, DANIJOS KARALYSTĖS, VOKIETIJOS FEDERACINĖS RESPUBLIKOS, ESTIJOS RESPUBLIKOS, AIRIJOS, GRAIKIJOS RESPUBLIKOS, ISPANIJOS KARALYSTĖS, PRANCŪZIJOS RESPUBLIKOS, ITALIJOS RESPUBLIKOS, KIPRO RESPUBLIKOS, LATVIJOS RESPUBLIKOS, LIETUVOS RESPUBLIKOS, LIUKSEMBURGO DIDŽIOSIOS HERCOGYSTĖS, VENGRIJOS, MALTOS, NYDERLANDŲ KARALYSTĖS, AUSTRIJOS RESPUBLIKOS, LENKIJOS RESPUBLIKOS, PORTUGALIJOS RESPUBLIKOS, RUMUNIJOS, SLOVĖNIJOS RESPUBLIKOS, SLOVAKIJOS RESPUBLIKOS, SUOMIJOS RESPUBLIKOS IR ŠVEDIJOS KARALYSTĖS SUTARTIS DĖL STABILUMO, KOORDINAVIMO IR VALDYSENOS EKONOMINĖJE IR PINIGŲ SĄJUNGOJE

BELGIJOS KARALYSTĖ, BULGARIJOS RESPUBLIKA, DANIJOS KARALYSTĖ, VOKIETIJOS FEDERACINĖ RESPUBLIKA, ESTIJOS RESPUBLIKA, AIRIJA, GRAIKIJOS RESPUBLIKA, ISPANIJOS KARALYSTĖ, PRANCŪZIJOS RESPUBLIKA, ITALIJOS RESPUBLIKA, KIPRO RESPUBLIKA, LATVIJOS RESPUBLIKA, LIETUVOS RESPUBLIKA, LIUKSEMBURGO DIDŽIOJI HERCOGYSTĖ, VENGRIJA, MALTA, NYDERLANDŲ KARALYSTĖ, AUSTRIJOS RESPUBLIKA, LENKIJOS RESPUBLIKA, PORTUGALIJOS RESPUBLIKA, RUMUNIJA, SLOVĖNIJOS RESPUBLIKA, SLOVAKIJOS RESPUBLIKA, SUOMIJOS RESPUBLIKA IR ŠVEDIJOS KARALYSTĖ,

toliau – Susitariančiosios Šalys,

SUVOKDAMOS savo, kaip Europos Sąjungos valstybių narių, pareigą savo ekonominę politiką laikyti bendro intereso reikalu,

NORĖDAMOS sudaryti palankesnes sąlygas intensyvesniam ekonomikos augimui Europos Sąjungoje ir siekdamos to tikslo dar glaudžiau koordinuoti ekonominę politiką euro zonoje,

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, jog labai svarbu, kad vyriausybės išlaikytų patikimus ir tvarius viešuosius finansus ir užkirstų kelią perviršiniam valdžios sektoriaus deficitui siekiant užtikrinti visos euro zonos stabilumą, ir atitinkamai reikia nustatyti specialias taisykles, be kita ko, „subalansuoto biudžeto taisyklę“ ir automatinį koregavimo mechanizmą,

SUVOKDAMOS būtinybę užtikrinti, kad jų valdžios sektoriaus deficitas neviršytų 3 % bendrojo vidaus produkto rinkos kainomis ribos, o valdžios sektoriaus skola neviršytų 60 % jų bendrojo vidaus produkto rinkos kainomis ribos arba pakankamai mažėtų artėdama prie tos ribos,

PRIMINDAMOS, kad Susitariančiosios Šalys – Europos Sąjungos valstybės narės – neturėtų imtis jokių priemonių, kurios galėtų trukdyti siekti Sąjungos tikslų ekonominės sąjungos srityje, ir visų pirma vengti skolos augimo ne valdžios sektoriaus sąskaitose praktikos,

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, kad 2011 m. gruodžio 9 d. euro zonos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovai susitarė dėl ekonominės ir pinigų sąjungos sustiprintos struktūros, pagrįstos Sutartimis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, ir užtikrinančios palankesnes sąlygas įgyvendinti priemones, kurių imamasi pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 121, 126 ir 136 straipsnius,

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, kad euro zonos valstybių narių ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovų tikslas – kuo greičiau įtraukti šios Sutarties nuostatas į Sutartis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga,

PRITARDAMOS pagal Sutartis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, 2011 m. lapkričio 23 d. Europos Komisijos pateiktiems su euro zona susijusiems teisėkūros pasiūlymams dėl valstybių narių, kurios susiduria arba gali susidurti su rimtais sunkumais jų finansinio stabilumo srityje, ekonomikos ir biudžeto kontrolės sustiprinimo, ir dėl bendrų nuostatų, skirtų stebėti ir vertinti biudžeto planų projektus bei užtikrinti perviršinio deficito ištaisymą, taip pat ATKREIPDAMOS DĖMESĮ į Europos Komisijos ketinimą pateikti papildomų su euro zona susijusių teisėkūros pasiūlymų, visų pirma dėl *ex ante* pranešimų apie planuojamas skolos vertybinių popierių emisijas, valstybių narių, kurioms taikoma perviršinio deficito procedūra, ekonominės partnerystės programų, kuriose išsamiai apibrėžiamos struktūrinės reformos, taip pat dėl svarbių valstybių narių ekonominės politikos reformų planų koordinavimo,

IŠREIKŠDAMOS savo pasirengimą remti pasiūlymus, kuriuos Europos Komisija galbūt pateiks, kad būtų toliau stiprinamas Stabilumo ir augimo paktas nustatant valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, naujus vidutinės trukmės tikslus, neviršijant šioje Sutartyje nustatytų ribų,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad peržiūrėdama ir stebėdama biudžetinius įsipareigojimus pagal šią Sutartį Europos Komisija vadovausis jai suteiktais įgaliojimais, nustatytais Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, visų pirma jos 121, 126 ir 136 straipsniuose,

visų pirma ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad taikant šios Sutarties 3 straipsnyje nustatytą „subalansuoto biudžeto taisyklę“ minėtas stebėjimas bus vykdomas kiekvienai Susitariančiajai Šaliai nustatant konkrečius jos vidutinės trukmės tikslus ir prireikus konvergencijos tvarkaraščius,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad vidutinės trukmės tikslai turėtų būti reguliariai atnaujinami remiantis bendrai sutartu metodu, kurio pagrindiniai rodikliai taip pat turi būti reguliariai peržiūrimi, tinkamai atsižvelgiant į aiškių ir numanomų įsipareigojimų riziką viešiesiems finansams, kaip nustatyta pagal Stabilumo ir augimo pakto tikslus,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad vertinant, ar pažanga siekiant vidutinės trukmės tikslų yra pakankama, turėtų būti atliekamas bendrasis vertinimas, kurio pagrindas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę pagal Europos Sąjungos teisėje įtvirtintas nuostatas, visų pirma 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo, su pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1175/2011 (toliau – atnaujintas Stabilumo ir augimo paktas),

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad Susitariančiųjų Šalių nustatomu koregavimo mechanizmu turėtų būti siekiama ištaisyti nukrypimus nuo vidutinės trukmės tikslo arba koregavimo plano, įskaitant jų bendrą poveikį valdžios sektoriaus skolos dinamikai,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad Susitariančiųjų Šalių pareigos perkelti „subalansuoto biudžeto taisyklę“ į nacionalines teisines sistemas, priimant privalomas ir ilgalaikio pobūdžio nuostatas, pirmenybę teikiant konstitucinėms, vykdymo užtikrinimas priklauso Europos Sąjungos Teisingumo Teismo jurisdikcijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 273 straipsnį,

PRIMINDAMOS, kad Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 260 straipsniu Europos Sąjungos Teisingumo Teismui suteikiama teisė nustatyti, kad vieno iš jo sprendimų neįvykdžiusi Europos Sąjungos valstybė narė sumokėtų vienkartinę sumą ar periodinę baudą,
taip pat PRIMINDAMOS, kad Europos Komisija nustatė kriterijus, pagal kuriuos nustatoma vienkartinė suma arba periodinė bauda, skiriamos remiantis minėtu straipsniu;

PRIMINDAMOS būtinybę sudaryti palankesnes sąlygas pagal Europos Sąjungos perviršinio deficito procedūrą imtis priemonių valstybių narių, kurių valiuta yra euro ir kurių planuojamo arba faktinio valdžios sektoriaus deficito ir bendrojo vidaus produkto santykis viršija 3 %, atžvilgiu, kartu primygtinai pabrėždamos tos procedūros tikslą – skatinti ir prireikus priversti atitinkamą valstybę narę sumažinti deficitą, jei jis būtų nustatytas,

PRIMINDAMOS tų Susitariančiųjų Šalių, kurių valdžios sektoriaus skola viršija 60 % pamatinės vertės ribą, pareigą mažinti tą perviršį vadovaujantis skaitiniu lyginamuoju dydžiu (vidutiniškai viena dvidešimtąja per metus),

ATSIŽVELGDAMOS Į TAI, kad įgyvendinant šią Sutartį reikia atsižvelgti į ypatingą socialių partnerių vaidmenį, pripažįstamą kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių įstatymuose arba nacionalinėse sistemose,

PABRĖŽDAMOS, kad nė viena iš šios Sutarties nuostatų neturėtų būti aiškinama kaip bet kokiu būdu keičianti ekonominės politikos sąlygas, kuriomis Susitariančiajai Šaliai buvo teikiama finansinė parama pagal stabilizavimo programą, kurioje dalyvavo Europos Sąjunga, jos valstybės narės ar Tarptautinis valiutos fondas,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad siekiant tinkamo ekonominės ir pinigų sąjungos veikimo, reikia, kad Susitariančiosios Šalys bendradarbiaudamos kurtų tokią ekonominę politiką, pagal kurią, nors ir remiantis ekonominės politikos koordinavimo mechanizmais, kaip apibrėžta Sutartyse, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, būtų imamasi reikiamų veiksmų ir priemonių visose srityse, kurios svarbios tinkamam euro zonos veikimui,

visų pirma ATKREIPDAMOS DĖMESĮ į Susitariančiųjų Šalių norą aktyviau naudotis tvirtesnio bendradarbiavimo nuostatomis, kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 20 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 326–334 straipsniuose, nedarant neigiamo poveikio vidaus rinkai, taip pat jų norą visapusiškai pasinaudoti specialiosiomis nuostatomis valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnį, ir Susitariančiųjų Šalių, kurių valiuta yra euro, *ex ante* diskusijų ir koordinavimo procedūra dėl visų svarbiausių jų planuojamų ekonominės politikos reformų, atsižvelgiant į geriausios patirties lyginamuosius standartus,

PRIMINDAMOS 2011 m. spalio 26 d. pasiektą euro zonos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovų susitarimą pagerinti euro zonos valdyseną, be kita ko, per metus surengiant bent po du euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimus, kurie turi būti surengiami, jei nėra išskirtinių aplinkybių, iš karto po Europos Vadovų Tarybos arba visų šią Sutartį ratifikavusių Susitariančiųjų Šalių susitikimo,

PRIMINDAMOS taip pat 2011 m. kovo 25 d. euro zonos valstybių narių ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių valstybių ar vyriausybių vadovų patvirtintą paktą „Euro plius“, kuriame nustatyti labai svarbūs konkurencingumo skatinimo euro zonoje klausimai,

PABRĖŽDAMOS Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutarties, kaip dalies visuotinės strategijos, kuria siekiama sustiprinti ekonominę ir pinigų sąjungą, svarbą ir PAŽYMĖDAMOS, kad finansinė parama pagal naujas Europos stabilumo mechanizmo programas nuo 2013 m. kovo 1 d. bus teikiama su sąlyga, kad atitinkamos Susitariančiosios Šalys ratifikuos šią Sutartį ir nuo tada, kai baigsis šios Sutarties 3 straipsnio 2 dalyje nurodytas nuostatų perkėlimo laikotarpis, laikysis to straipsnio reikalavimų,

ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad Belgijos Respublika, Vokietijos Federacinė Respublika, Estijos Respublika, Airija, Graikijos Respublika, Ispanijos Karalystė, Prancūzijos Respublika, Italijos Respublika, Kipro Respublika, Liuksemburgo Didžioji Hercogystė, Malta, Nyderlandų Karalystė, Austrijos Respublika, Portugalijos Respublika, Slovėnijos Respublika, Slovakijos Respublika ir Suomijos Respublika yra Susitariančiosios Šalys, kurių valiuta yra euro, ir kad joms ši Sutartis bus privaloma nuo pirmos kito mėnesio po atitinkamų ratifikavimo dokumentų deponavimo dienos, jeigu Sutartis tuo metu jau galioja;

TAIP PAT ATKREIPDAMOS DĖMESĮ Į TAI, kad Bulgarijos Respublika, Danijos Karalystė, Latvijos Respublika, Lietuvos Respublika, Vengrija, Lenkijos Respublika, Rumunija ir Švedijos Karalystė yra Susitariančiosios Šalys, kurioms, kaip Europos Sąjungos valstybėms narėms, šios Sutarties pasirašymo dieną taikoma dalyvavimo bendros valiutos sistemoje išimtis arba išlyga ir kurios tol, kol tokia išimtis arba išlyga nepanaikinta, gali būti saistomos tik tų šios Sutarties III ir IV antraštinių dalių nuostatų, dėl kurių jos, deponuodamos savo ratifikavimo dokumentą arba vėliau, paskelbia, kad ketina jų laikytis,

SUSITARĖ DĖL ŠIŲ NUOSTATŲ:

# I ANTRAŠTINĖ DALIS

# TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

## 1 STRAIPSNIS

1. Šia Sutartimi Susitariančiosios Šalys – Europos Sąjungos valstybės narės – susitaria stiprinti ekonominės ir pinigų sąjungos ekonomikos ramstį priimdamos taisykles, kuriomis siekiama skatinti biudžetinę drausmę fiskaliniu susitarimu, stiprinti savo ekonominės politikos koordinavimą ir gerinti euro zonos valdyseną, taip padedant siekti Europos Sąjungos tvaraus augimo, užimtumo, konkurencingumo ir socialinės sanglaudos tikslų.

2. Ši Sutartis visapusiškai taikoma Susitariančiosioms Šalims, kurių valiuta yra euro. Šios Sutarties 14 straipsnyje nustatytu mastu ir sąlygomis ji taip pat taikoma kitoms Susitariančiosioms Šalims.

II ANTRAŠTINĖ DALIS

ATITIKTIS IR RYŠYS SU
SĄJUNGOS TEISE

2 STRAIPSNIS

1. Susitariančiosios Šalys taiko ir aiškina šią Sutartį laikydamosi Sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, visų pirma Europos Sąjungos sutarties 4 straipsnio 3 dalies, ir Europos Sąjungos teisės, taip pat proceso teisės, kai to reikia priimant antrinės teisės aktus.

2. Ši Sutartis taikoma, jei ji atitinka Sutartis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, ir Europos Sąjungos teisę. Ja nesikėsinama į Sąjungos kompetenciją veikti ekonominės sąjungos srityje.

III ANTRAŠTINĖ DALIS

FISKALINIS SUSITARIMAS

3 STRAIPSNIS

1. Susitariančiosios Šalys taiko šioje dalyje išdėstytas taisykles, kartu laikydamosi ir nedarydamos poveikio savo įsipareigojimams pagal Europos Sąjungos teisę:

a) Susitariančiosios Šalies valdžios sektoriaus biudžeto būklė yra subalansuota arba perteklinė;

b) laikoma, kad a punkte išdėstytos taisyklės laikomasi, jeigu metinis struktūrinis valdžios sektoriaus balansas sutampa su tos šalies vidutinės trukmės tikslu, kaip apibrėžta atnaujintame Stabilumo ir augimo pakte, kai struktūrinio deficito žemutinė riba yra 0,5 % bendrojo vidaus produkto rinkos kainomis. Susitariančiosios Šalys užtikrina sparčią konvergenciją siekiant atitinkamo vidutinės trukmės tikslo. Tokios konvergencijos laikotarpį pasiūlo Europos Komisija, atsižvelgdama į konkrečios šalies tvarumo riziką. Vertinant pažangą, padarytą siekiant vidutinės trukmės tikslo, ir tai, ar jo laikomasi, atliekamas bendrasis vertinimas, kurio pagrindas – struktūrinis balansas, įskaitant išlaidų, atmetus diskrecines pajamų priemones, analizę pagal atnaujintą Stabilumo ir augimo paktą;

c) Susitariančiosios Šalys laikinai nukrypti nuo savo atitinkamo vidutinės trukmės tikslo arba jo koregavimo plano gali tik išskirtinėmis aplinkybėmis, kaip apibrėžta 3 dalies b punkte;

d) jeigu valdžios sektoriaus skolos ir bendrojo vidaus produkto rinkos kainomis santykis gerokai mažesnis nei 60 % ir jeigu viešųjų finansų ilgalaikio tvarumo rizika maža, b punkte nurodyta žemutinė vidutinės trukmės tikslo riba gali būti struktūrinis deficitas, ne didesnis kaip 1,0 % bendrojo vidaus produkto rinkos kainomis;

e) jeigu pastebima didelių nukrypimų nuo vidutinės trukmės tikslo arba jo koregavimo plano, automatiškai taikomas koregavimo mechanizmas. Mechanizmas apima atitinkamos Susitariančiosios Šalies įsipareigojimą įdiegti priemones, kuriomis nustatytu laikotarpiu koreguojami nukrypimai.

2. 1 dalyje nustatytos taisyklės Susitariančiųjų Šalių nacionalinėje teisėje pradedamos taikyti ne vėliau kaip per vienerius metus nuo šios Sutarties įsigaliojimo – tai daroma priimant privalomas ir nuolatinio pobūdžio nuostatas, pirmenybę teikiant konstitucinėms, arba kitais būdais užtikrinant, kad tų taisyklių būtų visapusiškai laikomasi atliekant nacionalines biudžetines procedūras. Susitariančiosios Šalys nacionaliniu lygmeniu įdiegia 1 dalies e punkte nurodytą koregavimo mechanizmą, remdamosi bendrais Europos Komisijos pasiūlytais principais, susijusiais visų pirma su taisomųjų veiksmų, kurių turi būti imamasi, įskaitant išskirtinių aplinkybių atveju, pobūdžiu, mastu ir laikotarpiu, taip pat institucijų, nacionaliniu lygmeniu atsakingų už 1 dalyje nustatytų taisyklių laikymosi stebėjimą, vaidmeniu ir nepriklausomumu. Tokiu koregavimo mechanizmu visapusiškai atsižvelgiama į nacionalinių parlamentų prerogatyvas.

3. Šiame straipsnyje vartojamų terminų apibrėžtys nustatytos prie Europos Sąjungos Sutarčių pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros 2 straipsnyje.

Be to, šiame straipsnyje vartojamos šios terminų apibrėžtys:

a) valdžios sektoriaus metinis struktūrinis balansas - metinis ciklišKai pakoreguotas balansas, atmetus vienkartines ir laikinąsias priemones;

b) išskirtinės aplinkybės - neįprastas įvykis, kurio Susitariančioji Šalis negali kontroliuoti ir kuris daro didelį poveikį valdžios sektoriaus finansinei būklei, arba didelio ekonomikos nuosmukio laikotarpiai, kaip nustatyta atnaujintame Stabilumo ir augimo pakte, jeigu tos Susitariančiosios Šalies laikinas nukrypimas nekelia pavojaus fiskaliniam tvarumui vidutinės trukmės laikotarpiu.

4 STRAIPSNIS

Susitariančiosios Šalies valdžios sektoriaus skolos ir bendrojo vidaus produkto santykiui viršijus prie Europos Sąjungos Sutarčių pridėto Protokolo (Nr. 12) dėl perviršinio deficito procedūros 1 straipsnyje nurodytą 60 % pamatinę vertę, ta Susitariančioji Šalis tą perviršį mažina skaitiniu lyginamuoju dydžiu (vidutiniškai viena dvidešimtąja per metus), kaip numatyta 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1467/97 dėl perviršinio deficito procedūros įgyvendinimo paspartinimo ir paaiškinimo, su pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 8 d. Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1177/2011, 2 straipsnyje. Tai, ar dėl skolos kriterijaus nesilaikymo yra susidaręs perviršinis deficitas, bus sprendžiama laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 126 straipsnyje nustatytos procedūros.

5 STRAIPSNIS

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pagal Sutartis, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, taikoma perviršinio deficito procedūra, parengia biudžeto ir ekonominės partnerystės programą, į kurią įtraukiamas išsamus būtinų struktūrinių reformų veiksmingam ir ilgalaikiui jos perviršinio deficito panaikinimui užtikrinti apibūdinimas. Tokių programų turinį ir formą apibrėžia Europos Sąjungos teisė. Jos teikiamos Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Komisijai patvirtinti, o jų stebėjimas vykdomas laikantis esamų priežiūros procedūrų pagal Stabilumo ir augimo paktą.

2. Europos Sąjungos Taryba ir Europos Komisija stebi, kaip biudžeto ir ekonominės partnerystės programa įgyvendinama ir kaip vykdomi su ja suderinti metiniai biudžeto planai.

## 6 STRAIPSNIS

Atsižvelgdamos į siekį gerinti savo nacionalinių skolos vertybinių popierių emisijų planavimo koordinavimą, Susitariančiosios Šalys *ex ante* praneša Europos Sąjungos Tarybai ir Europos Komisijai apie planuojamas viešąsias skolos vertybinių popierių emisijas.

## 7 STRAIPSNIS

Laikydamosi visų Sutartyse, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, nustatytų procedūrinių reikalavimų, Susitariančiosios Šalys, kurių valiuta yra euro, įsipareigoja remti Europos Komisijos pateiktus pasiūlymus ar rekomendacijas, kuriuose Europos Komisija teigia, kad Europos Sąjungos valstybė narė, kurios valiuta yra euro, nesilaiko deficito kriterijaus pagal perviršinio deficito procedūrą. Šis įpareigojimas netaikomas, kai Susitariančiosios Šalys, kurių valiuta yra euro, kvalifikuota balsų dauguma, apskaičiuota analogiškai pagal atitinkamas Sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, nuostatas, neatsižvelgdamos į svarstomos Susitariančiosios Šalies poziciją, atmeta tą siūlomą sprendimą ar rekomendaciją.

8 STRAIPSNIS

1. Europos Komisija raginama Susitariančiosioms Šalims laiku pranešti apie kiekvienos jų laikantis 3 straipsnio 2 dalies priimtas nuostatas. Jeigu Europos Komisija, suteikusi atitinkamai Susitariančiajai Šaliai progą pateikti pastabų, savo pranešime padaro išvadą, kad ta Susitariančioji Šalis nesilaikė 3 straipsnio 2 dalies, viena ar kelios Susitariančiosios Šalys dėl to gali kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą. Jeigu, nepriklausomai nuo Komisijos pranešimo, Susitariančioji Šalis mano, kad kita Susitariančioji Šalis nesilaikė 3 straipsnio 2 dalies, ji taip pat dėl to gali kreiptis į Teisingumo Teismą. Teisingumo Teismo sprendimas abiem atvejais bylos šalims yra privalomas ir jos turi imtis būtinų priemonių, kad jį įvykdytų per Teisingumo Teismo nustatytą laikotarpį.

2. Jeigu, remdamasi savo arba Europos Komisijos vertinimu, Susitariančioji Šalis mano, kad kita Susitariančioji Šalis nesiėmė būtinų priemonių, kad būtų įvykdytas 1 dalyje nurodytas Teisingumo Teismo sprendimas, ji dėl to gali kreiptis į Teisingumo Teismą ir prašyti taikyti finansines sankcijas vadovaujantis Europos Komisijos pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 260 straipsnį nustatytais kriterijais. Jeigu Teisingumo Teismas nustato, kad atitinkama Susitariančioji Šalis neįvykdė jo sprendimo, jis gali pagal aplinkybes skirti sumokėti vienkartinę sumą ar periodinę baudą, kuri neviršytų 0,1 % jos bendrojo vidaus produkto ribos. Iš Susitariančiosios Šalies, kurios valiuta yra euro, priteistos mokėtinos sumos skiriamos Europos stabilumo mechanizmui. Kitais atvejais mokėjimai atliekami į Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą.

3. Šis straipsnis yra Susitariančiųjų Šalių specialus susitarimas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 273 straipsnyje.

## IV ANTRAŠTINĖ DALIS

## EKONOMINĖS POLITIKOS KOORDINAVIMAS IR KONVERGENCIJA

### 9 STRAIPSNIS

Remdamosi ekonominės politikos koordinavimu, kaip apibrėžta Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo, Susitariančiosios Šalys įsipareigoja bendradarbiauti kuriant ekonominę politiką, kuria stiprinant konvergenciją ir konkurencingumą skatinamas tinkamas ekonominės ir pinigų sąjungos veikimas bei ekonomikos augimas. Siekdamos šio tikslo Susitariančiosios Šalys imasi būtinų veiksmų ir priemonių visose srityse, kurios labai svarbios tinkamam euro zonos veikimui užtikrinti, siekiant šių tikslų: skatinti konkurencingumą, remti užimtumą, toliau prisidėti prie viešųjų finansų tvarumo ir stiprinti finansinį stabilumą.

10 STRAIPSNIS

Laikydamosi Sutarčių, kuriomis grindžiama Europos Sąjunga, reikalavimų Susitariančiosios Šalys yra pasirengusios, kai tikslinga ir būtina, aktyviai imtis priemonių, skirtų toms valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro, kaip numatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 136 straipsnyje, ir tvirčiau bendradarbiauti, kaip numatyta Europos Sąjungos sutarties 20 straipsnyje ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 326–334 straipsniuose, tais klausimais, kurie yra labai svarbūs tinkamam euro zonos veikimui, nedarant neigiamo poveikio vidaus rinkai.

11 STRAIPSNIS

Siekdamos nustatyti geriausios patirties lyginamuosius standartus ir kurti glaudžiau koordinuojamą ekonominę politiką, Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad visos jų planuojamos įgyvendinti svarbios ekonominės politikos reformos būtų *ex ante* aptariamos ir prireikus koordinuojamos tarpusavyje. Tokioje koordinavimo veikloje dalyvauja Europos Sąjungos institucijos, kaip reikalauja Europos Sąjungos teisė.

## V ANTRAŠTINĖ DALIS

## EURO ZONOS VALDYSENA

### 12 STRAIPSNIS

1. Susitariančiųjų Šalių, kurių valiuta yra euro, valstybių ar vyriausybių vadovai ir Europos Komisijos pirmininkas neoficialiai posėdžiauja euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimuose. Tokiuose susitikimuose kviečiamas dalyvauti Europos Centrinio Banko pirmininkas.

Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pirmininką Susitariančiųjų Šalių, kurių valiuta yra euro, valstybių ar vyriausybių vadovai paprasta balsų dauguma skiria tuo pačiu metu, kai Europos Vadovų Taryba renka savo pirmininką; jų kadencijos laikotarpis sutampa.

2. Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimai rengiami esant reikalui, bet ne rečiau kaip du kartus per metus, kad Susitariančiosios Šalys, kurių valiuta yra euro, aptartų klausimus, susijusius su specialia pasidalijamąja atsakomybe, kuria jos dalijasi bendros valiutos srityje, kitus klausimus, susijusius su euro zonos valdysena bei jai taikomomis taisyklėmis, ir su ekonominės politikos vykdymo strateginėmis gairėmis konvergencijai euro zonoje stiprinti.

3. Susitariančiųjų Šalių, kurių valiuta nėra euro, bet kurios yra ratifikavusios šią Sutartį, valstybių ar vyriausybių vadovai dalyvauja euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimų posėdžiuose, kuriuose svarstomi Susitariančiųjų Šalių konkurencingumo, euro zonos bendros struktūros ir svarbiausių taisyklių, kurios jai bus taikomos ateityje, pakeitimų klausimai, taip pat, esant reikalui, bet ne rečiau kaip kartą per metus, posėdžiuose, kuriuose svarstomi konkretūs šios Sutarties dėl stabilumo, koordinavimo ir valdysenos ekonominėje ir pinigų sąjungoje vykdymo klausimai.

4. Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimų rengimą ir jų tęstinumą užtikrina euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pirmininkas, glaudžiai bendradarbiaudamas su Europos Komisijos pirmininku. Už euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimų rengimą ir tolesnę veiklą, susijusią su tais susitikimais, atsakinga įstaiga yra Euro grupė, o jos pirmininkas gali būti dėl to kviečiamas dalyvauti tokiuose susitikimuose.

5. Išklausyti gali būti kviečiamas Europos Parlamento pirmininkas. Po kiekvieno euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pirmininkas Europos Parlamentui pateikia ataskaitą.

6. Euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimo pirmininkas Susitariančiosioms Šalims, kurių valiuta nėra euro, ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms išsamiai praneša apie pasirengimą euro zonos aukščiausiojo lygio susitikimams ir jų rezultatus.

13 STRAIPSNIS

Kaip numatyta prie Europos Sąjungos Sutarčių pridėto Protokolo (Nr. 1) dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje II antraštinėje dalyje, Europos Parlamentas ir Susitariančiųjų Šalių nacionaliniai parlamentai kartu nustato Europos Parlamento atitinkamų komitetų atstovų ir nacionalinių parlamentų atitinkamų komitetų atstovų konferencijos organizavimą ir rėmimą, kad aptarti biudžeto politikos ir kitus klausimus, kuriems taikoma ši Sutartis.

VI ANTRAŠTINĖ DALIS

BENDROSIOS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 STRAIPSNIS

1. Šią Sutartį Susitariančios Šalys ratifikuoja pagal savo atitinkamus konstitucinius reikalavimus. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Europos Sąjungos Tarybos generaliniame sekretoriate (toliau – „Depozitaras“).

2. Sutartis įsigalioja ankstesniąją iš šių dviejų datų: 2013 m. sausio 1 d., jeigu dvylika Susitariančiųjų Šalių, kurių valiuta yra euro, bus deponavusios savo ratifikavimo dokumentą, arba pirmą kito mėnesio po dvylikto Susitariančiosios Šalies, kurios valiuta yra euro, ratifikavimo dokumento deponavimo dieną.

3. Ši Sutartis taikoma nuo įsigaliojimo dienos Susitariančiosioms Šalims, kurių valiuta yra euro ir kurios ją ratifikavo. Ji taikoma kitoms Susitariančiosioms Šalims, kurių valiuta yra euro, nuo pirmos kito mėnesio po atitinkamo jų ratifikavimo dokumento deponavimo dienos.

4. Nukrypstant nuo 3 ir 5 dalių, V antraštinė dalis taikoma visoms atitinkamoms Susitariančiosioms Šalims nuo šios Sutarties įsigaliojimo dienos.

5. Ši Sutartis ją ratifikavusioms Susitariančiosioms Šalims, kurioms taikoma išimtis, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 139 straipsnio 1 dalyje, arba kurioms taikoma išlyga, kaip nurodyta prie Europos Sąjungos Sutarčių pridėtame Protokole (Nr. 16) dėl tam tikrų su Danija susijusių nuostatų, taikoma nuo dienos, kurią įsigalioja sprendimas, kuriuo panaikinama ta išimtis arba išlyga, nebent atitinkama Susitariančioji Šalis pareiškia ketinanti nuo ankstesnės datos laikytis visų arba dalies šios Sutarties III ir IV antraštinių dalių nuostatų.

15 STRAIPSNIS

Prie šios Sutarties gali prisijungti kitos Europos Sąjungos valstybės narės, kurios nėra Susitariančiosios Šalys. Prisijungimas įsigalioja deponavus prisijungimo dokumentą Depozitarui, kuris apie tai praneša kitoms Susitariančiosioms Šalims. Šios Sutarties tekstas prisijungiančios valstybės narės oficialia kalba, kuri taip pat yra Sąjungos institucijų oficiali ir darbinė kalba, jį autentikavus Susitariančiosioms Šalims, deponuojamas Depozitaro archyvuose kaip autentiškas šios Sutarties tekstas.

16 STRAIPSNIS

Ne vėliau kaip per penkerius metus nuo šios Sutarties įsigaliojimo dienos, remiantis jos vykdymo vertinimu, pagal Europos Sąjungos sutartį ir Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo imamasi būtinų priemonių, kad šios Sutarties esminės nuostatos būtų įtrauktos į Europos Sąjungos teisinę sistemą.

Priimta Briuselyje du tūkstančiai dvyliktų metų kovo antrą dieną.

Ši vienu egzemplioriumi airių, anglų, bulgarų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis parengta Sutartis, kurios kiekvienas tekstas yra vienodai autentiškas, deponuojama Depozitaro archyvuose, o šis po vieną patvirtintą kopiją perduoda kiekvienai Susitariančiajai Šaliai.